

finomsága és pikáns fénye is vonzó legyen. Kombinében kérkedő reklámbabák lábán, ucca piszkában heverő reklám-cédulák fején olvashatjuk örökbecsű nagy költőnk nevét a selyem harisnya mellett. Világhírű költőnk nagy nevének e szomorú és piszkos üzleti kihasználása ellen a magyar fiataloknak, de különösen az erdélyi magyar fiataloknak kellene a leg-erélyesebben tiltakozniuk. Nem enged-

heti meg azt a magyar irodalom, hogy legkimagaslóbb alakjának nevét reklámtáblákra függesszék üzleti családoknak és nem engedheti meg azt sem, hogy az erdélyi magyar napi- és hetilapok az Ady-harisnya pikáns reklámaid oldalakon keresztül hirdessék. Minden valamire való ember jóérzése tiltakozik az ennyire mélységesen sértő névbitortlás ellen.

SZEMELVÉNYEK

A sterilizáció kérdése. Az első, ami megdöbbenést az elfogulatlan megfigyelőt az, hogy miért nincsenek részletes tudományos megfigyelések minden sterilizált egyénről az operáció társadalmi, lélektani és pszichiai következményeit illetően. Gosnay és Popenoe (U. S. A.) 16.000 egyénre vonatkozó beszámolójukban kijelentik, hogy a sterilizáltak 80 százaléka megelégedett sorával. Érdekes volna ismerni a fennmaradó 20 százalék véleményét. Németországban a törvény életbeléptetése óta 53.000 személyt magtalanítottak, az eredményről azonban, legalább is külföldön, nem rendelkezünk tudományos feldolgozással. Mindenesetre a szükséges időbeli távolság is hiányzik ahhoz, hogy valóban felbecsülhessük a törvényes magtalanítás hasznát.

Kultúra címmel újabb magyar nyelvű folyóirat indul Szuboticán. Mi úgylátszik termékeny talajon vagyunk, ami a lapok és folyóiratok, egyszóval a sajtótermék kezdeményezését megindítását illeti. Ennyi próbálkozással és ennyi csalódott kezdeményezéssel sehohsem találtak még munkabíró és dolgozni akaró ifjak, mint itt. A jövő ezen a téren nálunk tényleg a képzetet homályába vész", de pillanatnyilag — gondolkozunk — van-e közösségünk és vannak-e olvasóink, akiknek érdeklődésére lehetne kulturális föllendülést építeni.

Abban semmiesetre sincs igaza az egyik cikkírónak, hogy itt „mindeddig senki sem tett semmit” és annyi akarás után megint nem történt semmi. Ez egy nagyon téves megvilágítás. Ha Kultúra szerkesztői tényleg azt hiszik, hogy az eddigi eredménytelenségek a kezdeményezők tévlenségére vezethetők vissza, akkor őket is az a nagy csalódás fogja érni, amely eddig minden ilyen munkáság összeomlását okozta.

Öntudatoság és fölvilágosultság hiányában vagyunk, előbb ezt az utat kell kiépítenünk, csak azután számíthatunk a „kultúrماغok elhíntésére”.

A munka és az áldozatkészség is cselekvésre késztet, ereje minden komoly szemlélt megkap, aki a társadalmi élet vérkeringését figyelemmel kíséri. Mégis tanácstalanul állunk az ilyen szemlélő legtöbbjével szemben. Immár két esztendeje annak, hogy munkásságunkkal törjük a vojvodinai közöny ugarát, — egyre fogyó reményekkel és szemléltink legtöbbje fölényes vállveretéssel vagy bamba, erőszakos kritizálással méltányolja törekvéseinket. Már most az a kérdés merül fel kisebbségi társadalmunk életmegnyilvánulása előtt, hogy a közönys szemléltődés szélcsendje, semmittevése-e sorsunk megoldásának útja, vagy az a munka, amely öntudatosít, összefog és egy olyan közösség létre-

hozását segíti elő, amely úgy gazdasági, mint kulturális tekintetben szilárd alapját adhatja társadalmi életünknek.

A kisebbségi magyar főiskolás ifjúság legutóbbi életmegnyilvánulásai élenként látatják velünk, hogy a fiatalok egy része melegen érdeklődik és foglalkozik a világnézeti és társadalmi problémákkal, — míg nálunk, nagyobb része a közönyös és tétlen szemlélődők álmos seregét alkotják. A fiatalság maga, még nem jogcím arra, hogy valami fontos közéleti vagy egyéb pozíciót foglaljon el. Ahhoz még kvalitás is szükséges, hogy az illető felelősségteljes állást betölthessen.

S ez, nemcsak az új nemzedék létkérdésének döntő faktora, de egyenesen nélkülözhetetlen a jövő társadalom vezetésének ügyében is.

Az érvényesülés egyedüli eszközei a munka és a produkció. Az úgynevezett generációs probléma vizsgálatánál ezeket a szempontokat mind figyelembe kell venni.

A szövetkezetek fogalmát a törvény és a tudomány más és más módon határozza meg. A magyar kereskedelmi törvény szerint: „A szövetkezet azon meg nem határozott tagokból álló társa-

ság, mely tagjai hitelének, keresetének vagy gazdálkodásának közös üzletkezelése mellett, illetve a kölcsönösség alapján való előmozdítására alakul.” A német törvény meghatározása a következő: „A szövetkezet meg nem határozott tagokból álló társaság, mely tagjainak keresetét vagy gazdálkodását közös üzletvitellel célozza elérni”. A tudományos, minden szempontot tekintetbe vévő meghatározás szerint: „A szövetkezet azon meg nem határozott tagokból álló és ezek egyenjogúságának elvén alapuló személy társaság, mely saját tagjainak keretét vagy gazdaságát közös üzletvitel által, önségység vagy államsegéllyel kiegészített önségiség útján előmozdítja.” A svájci törvénytervezet szerint: „A szövetkezet egyesültként szervezett olyan tömörülése le nem zárt számú személyeknek vagy kereskedelmi társaságoknak, amely tömörülés főleg tagjai meghatározott gazdasági érdekeinek a kölcsönös önségély alapján való előmozdítását vagy biztosítását tűzi ki céljául”. Előre meghatározott alaptőkével szövetkezetet létesíteni nem lehet, — írja Hantos László, a szövetkezeti ismeretek című tanulmányában, az Új Élet-ben.

T. Előfizetőink és Barátaink figyelmébe!

T. előfizetőink tudomására hozzuk, hogy lapunk decemberi száma elkészült, azonban váratlan technikai okok miatt elmaradt, — amiért is t. Előfizetőink és Barátaink elnézését kérjük . . .

a HID szerkesztősége.

**Felkérjük munkatársainkat, hogy kézírataikat legkésőbb lapzártáig, minden hónap elsejéig szíveskedjenek beküldeni.
A cikkek lehetőleg a papír egyik oldalára íródjanak.**

Felelős szerkesztő és kiadó LÉVAY ENDRE
Szerkesztőség és kiadóhivatal SUBOTICA, Sienkievićeva ulica 23.
A kéziratokért nem felelünk és azokat vissza nem adjuk.